

Glasilo „Slovenskega čebelarkega društva“

za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko s sedežem v Ljubljani.

Urejuje **Frančišek Rojina.**

Izhaja po enkrat na mesec in se pošilja udom brezplačno.

Vsebina: Jan. Jurančič: Čebelarkega opravila spomladi. — A. Žnideršič: Opazovalne postaje. T. Kurbus: Kako razločevati pristen vosek od mešanega? — Fr. Rojina: Poročilo o zborovanju avstrijskih, ogerskih in nemških čebelarjev v Bratislavu. (Dalje.) — Dopisi. — Raznosterosti. — Vprašanja in odgovori — Čebelarski učni tečajji na avstrijski čebelarski šoli na Dunaju. — Izkaz. — Listnica uredništva.

Čebelarkega opravila spomladi.

Z zimskimi opravili končali smo pri prvem splošnem izletu; od tod tedaj imamo nadaljevati ter pričeti pomladna opravila. Kakor se vedno giblje čebelno življenje ter se širi in napreduje njih delavnost spomladi, tako se tudi množijo opravila čebelarjeva. Po prvem izletu takoj, ali pa že med izletom, je prav dobro, ako, vsaj večinoma, na panjevem dnu ležečo nesnago in mrtve čebele odstranimo, da pri tem čebele oledimo, ker sicer pri tem težavnem delu marsikatera čebelica življenje žrtvuje, ko jo težko obloženo veter na hladno zemljo vrže. Po prvem izletu, ako je le nekoliko ugodno vreme, čebele pogosto izletavajo po vodo in tudi že nekoliko cvetnega prahu najdejo; pri teh izletih se jih vedno več ali manj pozgubi, ali v daljavi ali v bližini. Da rešimo vsaj one, ki padajo ravno pred žrelom na tla, naredimo nekako klop ali polico iz desk pred spodnjo vrsto panjev. Na tako klop padajo onemogle, domu prihajajoče čebele ter lahko pridejo „peš“ v spodnje, četudi tuje panje, v katerih se jim ne zgodi nič žalega, ker vsaka nekaj prinese.

Kadar postane vreme toliko ugodno in toplo, da čebele že bolj redno na pašo izletavajo, t. j. proti koncu marcija ali začetkom aprila, je čas, da se izvrši pomladno pregledovanje. Naloga tega pregledovanja je:

1.) Panjevo dno se popolnoma očisti vsake nesnage, droba in moljeve zalege, koje se sedaj gotovo že tu in tam v kotičkih, zlasti pri slabejih ljudstvih, nahaja.

Vzame se satovje toliko narazen, da se čebelar prepriča, ali ima panj matico, ali je poslednja brez napake, ali in koliko ima zalege, ali ima še dovolj živeža, dovolj čebel, itd.

Pusti se v vsakem panju le toliko satovja, kolikor ga zamorejo čebele obsesti, da jim ni treba nepotrebno praznih prostorov ogrevati, kajti ravno zdaj jim je gorkote najbolj potreba, ko se zalega v panju od dne do dne množi, vreme pa je še pogosto hladno. Ravno iz tega vzroka je napačno in škodljivo, ako takoj po prvem izletu odstranimo vse, s čimur smo čebele za zimo odeli in zapazili; vse odeje in blazine naj še tedaj ostanejo vsaj do maja ali do rojenja.

Panj, ki v tem času nima zalege, je brezmatičen, ali se je matici v teku zime, ali pa že pri zadnjih jesenskih opravilih kaj pripetilo, vsled česar je postala nerodovitna. Pripeti se tudi, da matica, ki je bila še lani prav dobra, letos naenkrat — dasi še ne prestara — nepravilno, raztreseno nastavlja zalego, ali pa čebelno zalego s trotovo meša. Ako je še panj dovolj čebelnat, se taka matica nadomesti z rezervno, koju smo v kakem medišču na petih kratkih satih s primerno množino čebel, med drugimi panjovi dobro zadelano in odeto, prezimili. Ne smemo se pa prenačiti z obsodbo kake matice; marsikatera iz kakega drugega vzroka, n. pr. zavoljo pomanjkanja živeža in o slabem vremenu leže jajčeca nepravilno, raztreseno, kar se pa včasih zboljša.

Vsi slabi panji, najsi bodo brezmatični ali ne, naj se brez pomišljanja združijo, ako je mogoče, s sosednimi panji. V panju, kateri je bil že dalj časa brezmatičen, začne ena ali več delavk jajčeca leči, iz kojih se izvalijo le troti. Tak panj navadno že nima tolike množine čebel, da bi se splačalo, ga zdraviti, toraj ga nesemo kakih 30 korakov od čebelnjaka ter ondi pometemo vse čebele na trato; satovje z zalego razdelimo močnejim panjem, prazno satovje in ono z medom pa shranimo do potrebe. Na trato pometene čebele zletajo k sosedom ter si ondi sprosijo vstopa, trotnice pa najdejo v vsakem panju, kamor se skušajo vsiliti, gotovo smrt.

Skrbeti treba, da ne pustimo slabih in brezmatičnih panjev predolgo na stališču, ker taki so prvi povod k ropanju.

Ako smo pri pregledovanju zapazili, da ima kateri panj malo medu, dati mu treba takoj eden ali dva sata medu; praznih satov se pa seveda toliko odzame, da ljudstvo vse satovje obseda. Naj se krmi tako ali tako, dajati se morajo večje porcije, t. j. najmanj $\frac{1}{2}$ kg naenkrat in s prestankom 2—3 dnij. Z majhnimi in pogostimi porcijami se ljudstvo le draži in spodbuja k obširnejemu nastavljanju zalege, k večji delavnosti, k pogostejim izletom v neugodnem vremenu, k obilnejemu vživanju in vsled tega je škoda večja nego korist; kajti v tem času (marcu), kojega imamo v mislih, je namen krmljenja le ta, da ljudstvo brez pomanjkanja ohranimo, ne da bi ga k prerani, času neprimerni delavnosti dramili. — Omenim pa še opetovano, da bi

naj bilo tako zgodnje krmljenje le nekaj izvanrednega; vsak čebelar naj skrbi, da pusti že jeseni vsakemu panju obilno zalogo medu.

Dokler še ni izdatne paše, je nevarnost glede ropanja dokaj velika. Če imamo slabe ali brezmatične panje, če nismo pri krmljenju dovolj previdni, če nimamo za krmljenje pripravnih ali sposobnih posod in sredstev, če imamo pomanjkljive, razpokane ali drugače poškodovane panje, da čebele na vseh straneh lahko vun in noter pridejo, tedaj se ni čuditi, ako nad roparijo tožimo; toraj odstraniti vse, kar bi dalo povod k ropanju; paziti, da se nikjer med ne razlije ali se kaj ž njim ne pomaže; krmiti le zvečer in ne skozi žrelo s koritcem, katero drži morebiti komaj eno žlico medu. S tem se čebele le razburijo za trenutek ter se roparice vabijo, glede živeža se pa panju bore malo pomaga.

Veliko dobroto storimo čebelam, ako jim dajamo o slabem vremenu v panju vode, da jim ni treba izletavati v takih časih, ko jih marsikaterokrat blizo do polovice slabo vreme pobere. Voda se daje čebelam v panju najbolje v medišču v posodi na veho poveznjeni. Kjer nimajo čebele blizo čebelnjaka vode, je tudi prav dobro, da se jim oskrbi blizo čebelnjaka na solnčnem kraju napajališče.

Mesec april, ako vreme ni „pravo aprilovo“, ponuja čebelam že precej zdatno pašo; v tem mesecu cvete mnogo takih rastlin, ki dajejo sicer malo ali nič medu, tem več pa cvetnega prahu, in ta spodbuja čebele k vedno obilnejšemu zaleganju. Ljudstvo se od dne do dne množi tako, da začne v panju prostora manjkati. Ko zapazimo, da je pri oknu tako natlačeno čebel, da se zjutraj in zvečer, ko so vse čebele doma, ne vidi več satovje skozi nje, treba v panju prostor povečati. To se stori s tem, da damo v panj en lep, izdelan, prazen sat (v panje, ki imajo v vališču — vsaj v zadnji polovici — dve vrsti satov, dasta se dva sata); to opravilo imenuje se razširjanje vališča. Ne bi pa razširili vališča, temveč samo prostor, ako bi djali sat kar zadej k onim satom, ki so bili že prej v panju. Čebele imajo sedaj že precej cvetnega prahu, katerega spravljajo tik k zalegi; ako hočemo tedaj vališče razširiti, moramo djati prazen sat tik k zalegi, toraj med zalego in sat s cvetnim prahom. Če bi pa devali sate kar zadej, morale bi čebele oni cvetni prah, ki se nahaja v satu ob zalegi, prej povžiti in sat sprazniti, predno bi zamogla matica vanj jajčeca leči ter zalego dalje nazaj razširjati. O ugodnem vremenu treba za nekaj dni vališče zopet za en sat razširiti, in to se ponavlja tako dolgo, da je vališče do zadej napolnjeno. Kadar dobe čebele že tudi precejšnjo množino medu v naravi, to je pri nas, ko začne črešnja cvesti, takrat zamorejo že vosek pridelovati in satovje zidati; v tem času tedaj in za naprej rabi se namesto izdelanega naravnega satovja za razširjanje vališča umetno satovje. Nek čebelar, Preuss po imenu, sicer navaja, da se naj dene na mesto zadnjega sata le satnik z začetkom, kojega čebele začnejo nadaljevati, kadar jim primanjkuje prostora oziroma satovja; in to naj bi bilo nekako znamenje, kadar treba satovje v panj devati. Meni se pa zdi, da bi po tem nasvetu marsikaterokrat čakal na svojo škodo, kajti ako v prvi pomladi ne pustimo čebelam preveč satovja, temveč le toliko, kar ga obsesti

zamorejo, jim bode gotovo prej satovja in prostora zmanjkalo, nego jim naravna toplota in borna paša dovoljuje vosek pridelovati in satovje zidati. Pri meni le velja pravilo: Kadar je zadej pri oknu natlačeno čebel ter po večerih že tudi zunaj žrelo močno obsedeno, kakor pravimo „zamašeno“, takrat se potrebno dati čebelam več prostora oz. satovja; in to velja skozi celo leto, da čebele nepotrebno pred žrelom ne ležé.

Nekateri čebelarji premišljeno ali špekulativno krmijo; to krmljenje naj se ne začne pred, nego je upati že zdatne stalne paše, pri nas nekoliko pred črešnjevim cvetom. Kdor premišljeno krmi, naj zlasti skrbi, da o slabem vremenu daje večje porcije, sicer mu neugodni časi vse špekulacije pokvarijo. Prezgodaj, ko je še paša zelo pičla in vreme večinoma za izlete nesposobno, povzročuje špekulativno krmljenje več stroškov, nego koristi, kajti razvoj čebelnega življenja, ako je odvisen edino le od čebelarjevega žepa, postane predrag.

Priporočalo se je že, da se čebelna ljudstva spomladi izjednačijo, t. j. močnejim se sati z zalego jemljejo ter slabejim pridevajo. To je po mojem mnenju v najboljšem slučaju toliko, kakor če vzamem iz desnega žepa en vinar ter ga denem v levega. Dasi močnejše ljudstvo en odvzeti sat lažje pogreši, vendar mu ga manjka ter pride panj toliko pozneje do popolnega razvitka, do rojenja; slabeje ljudstvo pa, ki je itak malo vredno, tako ne more več zalege gojiti in obsedati, kakor jo v panju ima, ako ima sploh dobro matico ter mu živeža ne manjka. V slabem panju tedaj pridjana zalega, četudi zadelana, t. j. blizu do zrelosti razvita, vendar trpi, se je mnogo prehladi in umre ter ne pride toliko v korist, kot bi se pričakovalo. Po leti, kadar se čebele pripravljajo za jesensko pašo, ko je toplota mnogo na višji stopnji, je to seveda drugače. Takrat ravno oni panji, ki so bili po leti slabi, toraj, ki imajo manj rodovitne matice, dajejo največ medu, ako jim priskrbimo o pravem času mnogo delavcev. Spomladi je pa najboljša pomoč za slabiče, t. j. izjednačenje ljudstev, to-le: Slaba ljudstva združiti, pri vseh drugih pa skrbeti, da jim noben čas hrane ne zmanjka.

Ko je vališče s satovjem in čebelami napolnjeno, je čas rojenja blizo. To je seveda že od nekdanj največjelejši čas za čebelarja, dasi mu prinese tudi marsikatero trudapolno, bridko, dá celo nevarno in osodepolno uro. Kadar je čebelno ljudstvo zrelo za rojenje, takrat je na najvišji stopnji svojega razvitka; takrat ima vse, kar sploh k popolni, normalni čebelni družbi spada, namreč: matico, veliko število delavk, primerno množino trotov, skoraj polno satovje zalege vsake starosti, tudi matično zalego ali matične celice; zraven tega je še založeno z obilnim živežem, z medom in cvetnim prahom.

Kedaj zamoremo roje pričakovati, kako jih ogrebatl itd., so stvari, ki spadajo v področje posebnih člankov ali učnih knjig, tudi so več ali manj znane, toraj se tukaj ne moremo ž njimi baviti. Hočemo pogovoriti tedaj nadalnje oskrbovanje rojev in starcev, oziroma izrojencev. Ako hočemo roja vsaditi v panj s premakljivim satovjem, moramo mu to novo bivališče primerno pripraviti. Dati mu treba toliko prostora, da ga še v teku glavne paše lahko večinoma izdela. Za naše razmere kaže 5 dolgih oziroma 10 kratkih okvircev

ali satnikov (avstr. mere), za prav močne roje pa 6, oziroma 12. Satniki morajo imeti po celi dolžini zgornje ločke na spodnji strani voščen začetek, kateri čebele navaja ravno in pravilno satovje zidati. Ko je roj ta prostor večinoma izdelal, ako je še dobra paša, začne se mu pridevati umetno satovje, pa le po eden na enkrat in po tolikih prestankih, da vse izdelati in obsesti zamore. Takoj roju dajati umetno satovje, se ne priporoča, ker ga čebele preveč skrivijo, ko se v celem grozdu nanj obesijo. Najvažnejša reč za mlade roje je pa zopet to, da skrbimo ob slabem vremenu, da jim ne zmanjka medu; ko roj enkrat vsled pomanjkanja z delom preneha, po tem ga ne more tako hitro zopet nadaljevati. Med tem časom, ko roj pridno dela in satovje zida, treba ga pogosto nadzorovati, da dela lepo ravno, pravilno in da prezgodaj ne preide k trotovim celicam. Ako se pokaže kaj skrivljenega, se z roko zravna: ako pa začne delati trotove celice, se te izrežejo.

Zdaj pa k starcem! Izrojenci in oni roji, ki imajo mlade matice, morajo se opazovati, da se o pravem času izvé, ako bi se pri katerem matica izgubila. Čez 14 dnij po izrojenju treba toraj pregledati vse panje, kateri imajo mlade matice; ako se najde pri njih nepokrita zalega ali jajčeca, je znamenje, da je vse v redu; ko bi še tega ne bilo, se za nekaj dnij zopet pregleda. Panji, v katerih se še sedaj ne najde nove zalege, se do cela pregledajo, da se vidi, ali se je matica zgubila, ali pa je ta pomanjkljiva. Ako je panj brezmatičen, dá se mu druga matica, ali vsaj zrela matična celica. Brezmatičen panj sprejme matico ali tudi matično celico brez ovire, vendar je bolj previdno, če mu damo matico za dva dni zaprto. Panj, ki ima matico, pa kako slabo, nerodovitno, ali pohabljeno, je bolj svojevoljen; temu se mora ta nesposobna matica odvzeti ter še-le tretji dan druga, zdrava — seveda tudi za 2—3 dni zaprta — pridjati. Zadnji čas se priporočajo razni novejši načini za pridevanje matic; pa ne ponarejajmo vsega kar naravnost, skušnja uči previdnosti. Skušal sem lani nekatere teh toliko priporočenih novih načinov, pa so mi čebele tudi po „novem načinu“ matico umorile.

Umen čebelar gleda na to, da ne pusti čebelam preveč rojiti, da doseže tem močnejša ljudstva. Kjer niso razmere posebno ugodne, da bi bila dvakrat na leto prav dobra paša, se sploh niti na vsakega plemenjaka en roj ne sme računati. V boljših krajih je pa tudi eden dovolj, družce in tretjiče pa, ako pridejo, treba dati starcem nazaj ali pa po dva in tri združiti. Pri panjih s premakljivim delom se rojenje zabrani na najbolj priprosti način s tem, da dajamo dovolj prostora in med odjemljemo, po prvcih pa matične celice, do ene, izrežemo.

Komur pa čebele premalo rojijo, ali nima priložnosti paziti na roje, ali kdor v gozdnatih krajih stanuje, kjer roji posebno radi vhaajo, ali kdor hoče pomnožitev panjev popolnoma v svojih rokah imeti, ta stori najbolje, ako si nareja umetne roje, kolikor jih potrebuje ali sploh razmere zahtevajo ali dovoljujejo. Dasi ni to nikakova čarobnija, vendar narejanje umetnih rojev ni opravilo za začetnika, temveč za skušenega čebelarja, kateri vé, kaj in kako dela ter življenje in naravo čebelino do dobra pozna. Razume se samo ob sebi, kakor se ne dá vzeti kjer ni, tako tudi ne moremo slabemu ljudstvu

odvzeti roja. Čebelno ljudstvo mora biti za rojenje sposobno, mora imeti vse, kar smo navedli, da je za rojenje zrelo (razun matičnih celic), ako mu hočemo odvzeti umetnega roja.

Na kratko hočem tukaj opisati najnavadnejši način, kako se delajo umetni roji. Ko je vališče dodelano ter takorekoč s čebelami natlačeno — seveda mora še biti upanje za nekaj tednov dobre paše — vzamem sat za satom iz panja ter poiščem pri tem matico; ko jo imam, jo zaprem v hišico ter položim za čas na izvzeto satovje. Potem delam dalje tako dolgo, da imam ves izdelek zunaj na satnem stolu. Na prvo mesto v panju, t. j. k prednji steni, obesim en sat (v dvovrstnem vališču dva sata) poln medu, pa brez zalege; k temu obesim v panj primerno število satnikov z voščenenimi začetki ter spustim matico iz hišice zopet nazaj v panj. Slednjič še pometem nazaj v panj čebele od tretjine vseh satov ter panj zaprem. Satovje pa in čebele, ki jih imam zdaj zunaj, obesim v spoljuben prazen panj, mu dam en poln sat vode in delo je končano. Tretji dan dobi še ta poslednji panj zrelo matično celico. Pri tem načinu ostane roj na starem mestu in starec pride na nov prostor. Drugi, temu enak način, pri katerem pa ostane starec na svojem dosedanem mestu in roj pride na nov prostor, je pa sledeč: Zopet se vzame sat za satom iz panja ter obesi na satni stol in se matica zapre. Tukaj pa ena četrtnina satovja ostane v panju, oziroma se nazaj obesi, ako bi se matica prej ne dobila. Na to vzamem kak lahek panj, ki je le za ogrebanje in prenašanje rojev namenjen, pritrdim hišico z matico vred vanj ter ga poveznem na satni stol, toraj na izvzeto satovje in čebele. Zdaj vzamem kadilni meh in z dimom preženem čebele v poveznjeni panj k matici. Ko so do malega vse čebele pobegnile navzgor v panj, vzdignem ga rahlo in ga postavim na pripravljen prt na tri hlode. Satovje obesim pa v prejšnjem redu zopet nazaj v panj in ga zaprem. Oni panj, kjer imam umetnega roja, zavežem z omenjenim prtom ter ga prenesem na pol ure oddaljeno stališče, kjer pri vsajanju matico izpustim. To je v glavnih potezah vse; le starec še, kakor pri prejšnjem načinu, dobi tretji dan matično celico. Take umetne roje in njihove starce je nadalje ravno tako oskrbovati, kakor smo navedli pri naravnih rojih.

Tu povdarjam še nekaj, kar ima zlasti zdaj spomladi, sploh pa skozi celo leto, namreč od zime do zime, veljavo: Pri vsaki priliki, kadar imamo v kakem panju kaj opraviti, glejmo pogosto, da na dnu panja in v kotih one črve — to so ličinke voščene vešče ali voščene molja — odstranimo in pokončamo; tudi satovje v shrambah in omarah treba vsake tri tedne požvepljati, da ga črvi ne razgrizejo.

Kadar roji večinoma dane jim prostore izdelajo in se mlade matice srečno sprašijo ter že zalego nastavljajo, tedaj so naša pomladna opravila končana.

Bog daj milo in ugodno pomlad, da bi nam bila čas obilnega prijetnega dela pri čebelicah!

V Slovenskih goricah, dne 25. marcija 1902.

Jan. Jurančič.

Opazovalne postaje.

(A. Žnideršič.)

V kratkih potezah načrtal sem v 1. številu letošnjega „Čebelarja“ važnost opazovalnih postaj in povabil slovenske čebelarje naj se tudi oni oprimejo te koristne inštitucije. Oglasilo se je dosedaj pet gospodov, kateri so toplo pozdravili to namero ter zagotovili voditev opazovalnih postaj v svojih čebelnjakih. Majhno je sicer to število, a upajmo, da se bo z dobrim vzgledom kmalu povečalo.

Ker upam da bodemo s 1. majem na vseh postajah delo pričeli, podati hočem v naslednjem podrobneje navodilo.

Za voditev opazovalne postaje zadostovala bi nam sicer le tehtnica, a ker hočemo razven drugih vremenskih pojavov, opazovati tudi temperaturo in veter, oskrbimo si tudi toplomer in veternik.

1.) Tehtnica. Najbolj priporočljiva je decimalka, ker je najbolj zanesljiva. Navadna decimalka, katera nosi do 50 kg, stane 16 kron, do 100 kg pa 21.50 K. Take tehtnice so sicer prav dobre, a imajo to napako, da vzamejo preveč prostora, zaradi tega uvedle so tvrdke čebelarjskih potrebščin tehtnice, katere niso nič daljše ne širše kot recimo Gerstungov panj.

2.) Važen je tudi sistem panja, kajti nikdar ne moremo od navadnega kranjskega panja istega prinosa pričakovati kot od Gerstungovega ali dunajskega stojaka. Želeti bi bilo, da se postavijo na tehtnico le Gerstungovi panji, če pa se čebelarjem kak drugi sistem bolj priležen zdi, — tudi dobro, le medišče ali nastavek naj ima, in najsibo tudi kranjski z nepremakljivim izdelkom.

3.) Ljudstvo. Vzemimo enega svojih boljših, vendar ne preobljudenih panjev, z mlado matico. Odlikuje naj se po svoji pridnosti v donašanju medu.

Tehtnico s panjem postavimo v čebelnjak ali na tak kraj, da je proti dežju ali snegu zavarovana. Ako hočemo panj z dosedanjega prostora na drug kraj prestaviti, pomikati ga moramo vsak dan nekoliko, dokler ga ne spravimo na določen prostor.

Tehtnica mora stati vodoravno ter nikjer zadevati; teči mora lahko in gladko. Panj naj bo ali dvostennat ali pa ga v jeseni odenemo s slamo ali kaj enacim, da mu mraz ne škoduje.

Tehtati moramo v času zimskega počitka, to je od 1. novembra do 31. marca trikrat na mesec in sicer vsakega 10. 20. in 30. dne meseca. V delavnem času, to je od 1. aprila do 30. oktobra, tehtati moramo pa vsaki dan.

Kolikor panj med dnevom pridobi, zapišemo v rubriko 1., če pa teža vpade, zapišemo to v rubriko 2. tabele A (Take tabele oskrbelo nam bo društvo zastoj).

4.) Toplomer. Da se začetnikom delo prekomplicirano ne zdi, zadostovalo nam bo, če nam bodo začetkoma le prinos in upad panja na tehtnici objavljali; komur pa je na tem, da se koj začetkoma vsega dela poprime, služimo mu še z nadaljnim navodilom.

Navaden toplomer, z razdelitvijo stopinj po Celziju, obesi se v pripravnih visokosti v senco — najboljše proti severni strani — tako, da ga nikdar solnce ne vidi. Ako nimamo pripravnega prostora, napravimo mu hišico s streho, katera je zdolaj in spredaj odprta. Zabeleževali bodemo le v stopinjah po Celziju, kdor rabi Reaumurjev toplomer, preračuna naj temperaturo v Celzijeve stopinje.

Namen zabeleževanja je, določevati najvišjo in najnižjo dnevno temperaturo. Z navadnim toplomerjem doseže se to, če se dvakrat na dan, namreč zjutraj malo pred solničnim vshodom, to je ob najnižjem stanju, popoldne med 2. in 3. uro, to je ob najvišjem stanju temperature, a ker ni to najnižje in najvišje stanje zanesljivo, tudi zvečer ob gotovi uri stopinje zabeleži. Ako je temperatura gorkota, to je, če se je toplomer gibal le nad ničlo, zapišemo najvišjo dnevno temperaturo v kolono 3., najnižjo v kolono 4. Ako pa je katera temperatura pod ničlo, pa v kolono 5. ali 6.

Z navadnim toplomerom je prvič precej zamude, drugič je pa treba vselej ob gotovem času zapisavati; zaradi tega bi bilo priporočljivo, da si oskrbe naše opazovalne postaje takozvane maksimum- in minimum-termometre. Ti toplomeri imajo cev v podobi podkve U. Na levi strani bere se najnižja, na desni strani najvišja dnevna toplota. Živo srebro premika se namreč z leve strani na desno ali pa narobe.

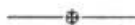
V vsakem roglu cevi nahaja se nad živim srebrom mala jeklena cev, katero živo srebro pred seboj pomika in katerih ena obstane na najvišji, druga na najnižji dnevni temperaturi.

Človek ni navezan na gotov čas, ampak vsak večer ob katerisibodi uri konstatuje najvišjo in najnižjo temperaturo. Ko se to zgodi, pomakneta se cevki (kazalca) z magnetom nazaj do živega srebra in funkcija se nadaljuje.

Taki toplomeri stanejo v nadrobni prodaji do 30 kron, če bi jih pa naše društvo kaj več skupaj naročilo, dobi jih z magnetom po 5 do 6 kron.

Na našem čebelnjaku imamo tak toplomer nad jedno leto in smo ž njim prav zadovoljni.

Ker me je g. urednik podrezal, naj se z člankom požurim, nadaljeval bodem prihodnjič; ponavljam pa še, da bo zadostovalo vsaj začetkoma, če bodo voditelji opazovalnih postaj le tehtnično stanje panja objavljali. Izrečem pa pri tej priliki tudi željo, da bi društvo vsaj z nekaterimi — če ne z vsemi — potrebščinami, katere naj bi ostale društvena last, opazovalne postaje oskrbela.

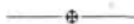
Kako razločevati pristen vosek od mešanega?

(T. Kurbus.)

Pristen vosek je oni, katerega čebela producira, a mesto tega rabijo se tudi drugi voski, kateri ga vendar nikakor ne nadomestujejo. Zategadelj obdrži vosek tudi svojo ceno. Napreden čebelar naj ima pa v svojem ulnjaku posodice, v katere shranjuje vsako betvico voska.

Na Japonskem dobiva se vosek od necega drevesa. Podoben je ta vosek onemu od palme in mirte. Kitajski vosek delajo neke, žuželkam podobne živalice. Najbolj v prometu pri nas je pa cerezin, gotovo radi tega, ker se blizu in po ceni (*kg* po 160 v) dobiva. Kopljejo ga v Galiciji in Rumeniji. Imenuje se tudi rudninski vosek. Tvorničarji in trgovci imajo lep dobiček, ker vosek in cerezin mešajo.

Ta mešanica se ne pozna lahko. Vajeni čebelar pozna jo najbolje po lomu. Mnogo načinov razločevanja pristnega voska od mešanega se tu in tam navaja. Najbolj gotova je kemična analiza, vendar je draga — okoli 30 K. Mislim pa, da si mi čebelarji lahko sami pomagamo, ker poznamo našega pristnega voska prijeten in markanten duh in nekoliko tudi okus. Položi vosek na jezik; okus bo prijeten. Tudi na zobe se ti pristen vosek ne bo prijemal. Ako vržeš majhen košček na razbeljeno železno ploščo, zgorel ti bo s prijetnim duhom. Ta duh si lahko zapomniš. Poskusi pa potem s koščekom voska, o katerem dvomiš, da bi bil čist. Ako je cerezin primešan, vzdignil se bo zopern, masten, bel dim, kateri bo dišal toliko manj prijetno, čim več mu je cerezina primešanega.

Poročilo o zborovanju avstrijskih, ogerskih in nemških čebelarjev v Bratislavu.

(Fr. Rojina.)

(Dalje.)

Ravno sem ogledaval, kako je olepotičen vhod v dvorano, kjer se je predavalo — češ, kaj tacega se bo v kratkem rabilo morebiti tudi v Ljubljani, kadar napravi naše društvo razstavo — kar zaslišim močno ploskanje in glasen hrup, ki je prihajal iz dvorane. „Aha“ — si mislim — „gotovo je nastopil dr. Dzierzon!“ In res, ko vstopim, je sivi starček ravno odzdravljal burnim pozdravom od vseh strani. Končani so bili tedaj že razni oficijelni pozdravi, ki se vrše vedno pri otvorjenju takega zborovanja, in kot leta in leta prej, otvoril je tudi zdaj Dzierzon predavanja. Res čuditi se je bilo 91letnemu možu, s kakim ognjem je obravnaval „Glavne točke moje (Dzierzonove) velikokrat napadene, vendar nespremenljive teorije“. Slišal sem ga že v tretje govoriti na takih shodih — sicer vedno o eni in tisti tvarini, četudi pod drugim naslovom — vendar vedno z isto rezkostjo in brezobzirnostjo in vsakokrat si je privoščil svojih nasprotnikov ter jih neusmiljeno bičal. Sem že nekoč omenil, da zastopa in brani svoje nazore kot lev ter da mu ni za-meriti, če na večer svojega življenja ne pusti nihčemu imeti drugih nazorov, vendar mučno je poslušati, kadar v osebnosti včasih zaide predaleč. Pri tem predavanju vzela je na piko zlasti Dickla, pri drugem — „Glavna pravila moje (Dzierzonove) in vsake druge racionelne čebelarske prakse“ — pa Gerstunga. Temu namreč ne more odpustiti, da se je drznil širino okvirčka, ki se je v Kolinu določila kot normalna, povečati, ko je vendar on — Dzierzon — takrat zahteval še za 3 *cm* ožjo, a se je le večini udal, čeprav nerad. — V tretji točki — „Kak pomen more imeti že večkrat omenjeno ljudsko če-

belarstvo?“ — se je pritoževal, zakaj bi ne bili vsi čebelarji edini ter ne rabili brez izjeme vsi najboljšega panja, ki je po njegovem mnenju brez dvoma — njegov dvojak.

Vsa Dzierzonova izvajanja je krepko podpiral največji ogerski čebelar, magnat in baron Bela Ambroczy iz Temesvara, v svojem navdušenem predavanju „Prednosti Dzierzonovega dvojaka“. Povedal je, da je večina njegovih 5 do 800 panjev Dzierzonovih dvojakov, pozabil pa je omeniti, da je zadnji čas te dvojake opremil z Gerstungovo mero, vsaj take je razstavil na svetovni razstavi v Parizu, na kar ga je predsednik nemško-češkega centralnega čeb. društva, šolski svetnik Bassler (senior) tudi opozoril, oziroma je to pri debati konstatiral. Rekel je tudi, da so Dzierzonovi dvojaki na razstavi primeroma premalo zastopani ter da zato dvomi o povečanih dobrotah tega panja, posebno, ker Dzierzon svoji iznajdbi glede premakljivega dela sam ni zvest ostal, ker ima v medišču svojega panja dvojaka neredno, nepremakljivo delo (Wirrbau). Zato izjavo je moral slišati nekaj trpkih besedi, a on je dejal, da on in ž njim vred še veliko drugih čebelarjev niso prišli na shod zato, da bi vsaki stvari prikimali, vsaj takim ne, o katerih imajo s prepričanjem svoje drugačno mnenje.

Izmed vseh predavanj bilo je neovrgljivo najboljšo ono „O čebelnem strupu in čebelnem piku“ profesorja dr. Jos. Langerja iz Prage. Kadar pridemo v dobo čebelnih pikov, tja v junij in naprej, če bo kaj dobra paša, da se bodo imele čebele za kaj bati in braniti, takrat bomo priobčili izvleček te zanimive razprave.

Obravnava „V obrambo pravega čebelnega medu“ in „Kako naj posamezni čebelarji, posebno pa čebelarska društva delujejo proti ponarejanju medu in proti trgovini s takozvanim umetnim medom“, nista bili popolni, in se bode ta na prihodnjem takem zborovanju v Temesvaru spopolnili, ker je bilo potreba še nekaj važnih podatkov in takrat se bodo sestavile končne resolucije na avstrijsko, ogersko in nemško ministerstvo.

Kakor vsako leto, udeležilo se je tudi shoda v Vratislavu mnogo gospej in gospodičen čebelaric in tem sta prav iz srca govorila pastor Rabbow o „Čebelarstvu kot dohodek za ženske“ in pastor Ebel „Kako najboljše uporabljati čebelarske pridelke v gospodinjstvu?“ K tema razpravama dodala je neka gospa marsikaj iz njenega gospodinjstva: medeno vino, medeni kis, razne likere in zdravila, vse ima vedno v hiši in pri rokah in med ji skoraj popolnoma nadomestuje sladkor.

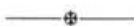
Učitelj Hamsch je podal zelo popolno sliko zgodovine čebeloreje v Šleziji, kjer so prvi čebelarili Slovani, kakor sploh po gornji Nemčiji.

Vseh predavanj je bilo oglašanih 23, izvršilo pa se jih je samo 11. To marsikomu ni bilo všeč in radi tega so se pritoževali pozneje marsikateri čebelarski listi. Pa res, človek z veliko zgubo časa in z občutljivimi denarnimi žrtvami roma ob najhujši vročini v daljne kraje, da bi za druge in zase kaj pridobil, potem pa ima v desetih dneh, ki so napovedani, komaj v dveh poldnevih priliko slišati kaj posebnega. Pa zadnjič v Vratislavu glede predavanj kaj posebnega sploh ni bilo, izvzemši prof. Langerja predavanje, drugo

so bile večinoma obravnave, ki spadajo na shode kakih čebelarskih podružnic, zanimivejše pa na vrsto niso prišle. Zaradi pomanjkanja časa ni bilo na kake stvarne in resne debate niti misliti, kajti vsakemu govorniku, izvzemši Dzierzonu, se je določil čas borih 20 minut, če pa se je komu kaj zavleklo, priganjal ga je vedno kdo od prezidija s „kratko, kratko!“

Bassler in Alfonsus sta interpelirala predststvo, naj se v prihodnje določi predavanjem več časa in naj se tudi vspered teh že prej natanko določi, da se ne bo še-le pri zborovanju svojevolno imenovalo oglašene govornike, da ne bo kot v Vratislavu prišel do besede izmed vseh govornikov samo jeden Avstrijec. Upati je toraj, da bo že letos v Temesvaru glede tega vse drugače, kar bo imelo za udeležence več koristi, kakor nebroj razveseljivanj, katerih pa iz Vratislava niti opisaval ne bom, ker nimajo nikakega stvarnega pomena in ker sem se jih le toliko udeležil, kolikor kolegijalnost zahteva. Pač pa hočem prihodnjič o razstavi kaj več omeniti, vsaj je presegala ta vse, kar sem do takrat iz naše stroke blizo in daleč videl.

(Dalje prihodnjič.)

Dopisi.

S Slivne pri Celju. — Čebela naj ima svoj mir ter se naj kolikor mogoče prepusti samej sebi in svojej naravi. Ogibajmo se preveč umetnosti in novotarij. S poskusi naj se bavi le zveden čebelar in oni, kateremu enega ali dveh panjev ni škoda. To istino podprem s sledečim: Imel sem lani krepkega gerstungovca. Spomladi, ko sem ga izzimil, je bolehal nekaj na griži, vendar sem ga postavil na noge ter je najbolje obetal. Ko grem začetkom junija na Dunaj v čebelarski tečaj, uredim vse, kar je bilo treba, preskrbim tudi potrebno nadzorstvo. Bili so tiste dni roji, a gerstungovec, ta je bil lenuh in ni hotel zadnja dva sata izdelati. Ko se 20. junija vrnem in ljudstva pregledujem, mislim si, da je prav, če gerstungovec ne bo rojil, bo vsaj v jeseni veselje ž njim. Lepega 26. dne meseca junija pa roji. Zdaj hočem drugi roj zabraniti ter izrežem vse matične piskrčke, razun največjega. 7. julija pa matica zapoje. Pregledam panj, najdem vrešečo matico in kacic 6 piskrčkov matične zalege. To zopet izrežem ter si oddahnem, češ, zdaj bo mir, ker je sama pokrita zalega v panju. Ko pa čez 5 dni panj zopet pregledam, ne najdem matice. Morala se je pri prašenju ponesrečiti, kajti zadnjič sem jo videl v panju ter tudi vem, da mi ni odletela. „Mea culpa“ sem si mislil. Sam, čisto sam sem si bil kriv. To povem zaraditega, šel kdo in tudi tako storil.

Mar bi bil pustil rojiti. Roj bi vrgel nazaj v panj ali bi ga pustil čez noč od zadej ali pri žrelu nazaj v panj zlesti, ali bi ga pa konečno v nov panj vsadil. V jeseni imel bi gotovo iz teh dveh ljudstev enega krepkega plemenjaka, tako pa nisem imel nobenega. Človek se nikoli ne izučí, zlasti čebelar ne.

S čebelarskim pozdravom

T. Kurbus

Raznoterosti.

Tužna vest.

Dné 26. marca t. l. umrl je po daljši bolezni gospod

Avgust Pucihar,

vodja Blaznikove tiskarne v Ljubljani ter odbornik in blagajnik našega društva. Bil je še le 59 let star in lahko bi vodil naše društvene knjige še mnogo let v tistem redu, kot jih je. Že zdavnej so potihnille vse one tožbe o nerednostih, ki so se v prvem času tako često dogajale, bodisi pri vpisovanju plačnikov, bodisi pri razpošiljevanju „Čebelarja“; ako pa so se v poslednjem času pritožili nekateri novi udje, da lista od marca ali pa sploh še nobenega niso dobili, uzrok je ta, da kakih 15 do 20 takih udov ni vpisal in poslal naslovov v tiskarnično ekspedicijo, pač pa je imel ves denar in odrezke od nakaznic skupaj shranjene, katere je izročil novemu gosp. blagajniku, ki je z današnjo številko vred odposlal tudi zaostale številke. Ako bi pa vendar kljub temu ostala še kaka mala nerednost, naj vsakdo reklamira na gosp. Babnika v Ljubljani, ta bo takoj popravil vsako eventuelno pomoto, ki se je storila ob času, ko je blagi ranjki gledal smrti v obraz in je torej popolnoma odpustljiva.

Revež, kako hitro, vidno je hiral! Pred nekaj meseci še čil in zdrav, znamenit pevec, vnet turist in velik ljubitelj narave, a danes mu „Čebelar“, za katerega je tako po očetovsko skrbel, postavlja že spomenik, ki naj nosi neizbrisljiv napis:

„Blag in hvaležen mu spomin“!

Raj za čebelarstvo se more imenovati prosta država Čile v Južni Ameriki. Vsled dolgotrajne dobre paše rojé tam čebele zelo rade. Rojiti prično v septembru, glavna paša pa je v decembru in januarju, toraj dovolj časa, da se razvijejo tudi drujci in zadnji roji do moči. Čebelarski list „Rev. international“ pripoveduje o nekem čebelarju, ki je izrezal iz panjev z nepremakljivim delom 160 čebelnih ljudstev v panje s premakljivim delom. Vsled take preselitve zaostanejo čebele za tisto leto v razvitju, vendar je dalo omenjenih preložitanih 160 ljudstev še tisto leto 340 rojev, ki so vsi panje napolnili z delom. Izrojencem in rojem, v skupnem številu 500 panjev, odvezelo se je 18.200 kg medu. V nekem južnejšem kraju tudi v Čile pa je dalo 95 panjev skoraj samo iz lucerne 9000 kg. To so številke, ki jasno govore o ugodnem obnebjú za čebelorejo. Kljub obilnosti medu ga Čiljani rabijo samo za najrazličnejša zdravila, vsega družega prodajo po svetu.

Čebele v puščavi. Kalahari je velikanska puščava v Južni Afriki. Ni pa peščena kot Sahara, temveč je porašena z razno travo in grmovjem, v več krajih tudi z drevjem in s celimi gozdi. Sloveči Farini, ki je to puščavo na vse strani prepotoval in preiskal, piše v svoji knjigi o Kalahari tudi glede čebel. Pravi, da jih je našel mnogokrat v votlih drevesih z veliko

medom, ker paše imajo dovolj po travi, cvetočih grmih in drevesih. Težje kot med pa dobijo čebele vodo, zato jo iščejo daleč naokoli. Kadar se črnecm zljubi medu, gredo iskat čebel v kraje, kjer je kaj drevja, seboj pa vzamejo nekaj vode, katero v malih posodah nastavijo čebelam. Kakor pri nas, kjer imamo vode dovolj, a malo medu, zavohajo čebele med, tako zaslede v vroči Kalahari, kjer je malo vode, pa dovolj medu, čudovito hitro vodo. Razumeti pa se morajo ondotne čebele med sabo ravno tako, kot se naše razumejo, kajti če le ena sama najde nastavljeno vodo, pripelje kmalu sabo drugih in v kratkem jih je vse živo pri vodi. Črnokožci pazijo na smer od koder prihajajo in kamor se vračajo čebele, in na ta način jih privedejo čebele same do svojih bivališč. Ubogim čebelam se potem nič bolje ne godi, kot pri nas na Kranjskem: poduše jih namreč, da pridejo do medu, ravno tako z žveplom, kot dela to večina nasih čebelarjev. Farini pripoveduje v svoji knjigi, da Bušmani in Bečuvani vživajo med z zalego vred. Njemu se to sicer čudno zdi, a mi se ne čudimo temu, ker pri nas se godi ravno tako, samo s tem razločkom, da divji črnokožci jedo med z zalego vred vedoma, pri nas pa vživajo ljudje jednako grdobijo nevedoma, ker ne gledajo nekaterim medarjem pod roke, kar bi morala na vsak način storiti vsaj komisija za nadzorovanje živil. Čas bi bilo, da se vsaj v dvajsetem stoletju napravi konec takemu ravnanju s čebelarskimi pridelki, vsaj zdaj se ne zmeni zato živ krst. Vsak mesar in sploh vsakdo, ki pripravlja živila, se kontrolira, le medar menda ne, če se pa, se pa premalo, ali pa tisti, kdor ga nadzoruje, nima pojma o čebelarstvu. Tako je takemu medarju, ki ima kosmato vest, omogočeno, z zmečkanimi črvi, oslajenimi z medom, pitati nevedne ljudi vseh slojev. Že kdor ima dober želodec, se mu mora taka packarija gabiti, človeku s slabim želodcem pa se mora ta obrtniti, ko bi vedel, kakšno kanibalsko jed je vžil. Pošteni medarji — so tudi taki — pač ne prodajajo takega medu, zato jim pa tudi njih obrt ne nese toliko dobička, zato jih njihovi brezvestni tovariši vedno nadkriljujejo, zato tudi čebelarski pridelki nimajo nobene prave vrednosti. Zato je živa potreba in skrajni čas, da se od višje strani pogleda v medarije, in — kjer je treba — s strogo roko naredi konec škandaloznemu ravnanju s čebelarskimi pridelki.

Izpraševanje vesti. Nek nemški čebelarski list stavi svojim mlajšim naročnikom — pa velja za vsacega čebelarja! — naslednja vprašanja: 1.) Dragi čebelar! Ali si svoje plemenjake vsako leto pravilno prezimil? 2.) Koliko plemenjakov si čez zimo po svoji lastni krivdi zgubil in vsled kakšnih uzrokov? 3.) Ali so se prezimljena ljudstva pravilno razvijala, tako kot bi se morala? 4.) Ali si napravil vsako leto dobro premišljen in pameten načrt, po katerem si menil čebelariti, in si se po tem načrtu tudi vedno natančno ravnal? 5.) Kakšne skušnje si imel glede načrta in kako si skušnje prihodnje leto v prid obračal? 6.) Po kakem načinu si stare matice zamenjaval z mladimi in kako so se te obnašale? 7.) Ali imaš, dragi čebelar o izbiranju in izgojevanju plemenskih matic pravi pojmi, in si se v tem oziru po pravilih ravnal? 8.) V kakem razmerju so Tvoji čebelarski dohodki s stroški? 9.) Na kak način si zboljšaval vsako leto čebelno pašo? 10.) Ali si unet ud čebe-

larskega društva, in si prišel do spoznanja, da se človek v čebelarstvu nikdar ne izuči, ampak se mora vsako leto in vedno kaj novega učiti, dokler ne pride do spoznanja, kako malo prav za prav vé?

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 2. Slišal sem, da je med iz od gnjilobe okuženih panjev za pitanje zopet rabljiv, če se dobro prekuha. Kupil sem nekaj tacega medu prav po ceni, ga prekuhal ter shranil za pitanje rojev. Bo prav tako? (A. B. v S.)

Odgovor: Težko bo prav! V dunajskem čeb. tečaju se nam je pravilo, da se *Bacillus alveolaris* uniči še le pri vročini $200^{\circ} C$, vreli med pa niti $100^{\circ} C$ ne doseže, toraj se ta kužna gliva pri vrenju ne pokonča ter se bo po pitanju prej ali slej zopet pokazala v podobi gnjilobe. Profesor Harrison v Ameriki je izdal novo brošuro o gnjilobi, v kateri trdi, da se je s poskusi prepričal, da mora na glivico vplivati najmanj tri ure vročina $115^{\circ} C$, predno jo ugonobi, tedaj še vedno več, kot ste jo pri vrenju razgrelji Vi. Pa če bi tudi gnjiloba vsled pitanja prekuhanega okuženega medu ne nastopila takoj z vsemi svojimi strahovitimi nasledki, vendar se ni igrati s takimi nevarnimi poskusi ter je bolje prodati med za kako drugo uporabo, za izkupljeni denar pa si preskrbeti zanesljivega pitanca.

Vprašanje 3. Nameravam napraviti nekaj Gerstungovih panjev in zato potrebujem načrt tega panja, namreč velikost, debelost sten i. t. d., zlasti pa za medišče, kako je narejen panj tam, kjer se mu nastavlja medišče. Imam sicer podobo Gerstungovega panja v „Čebelarju“, a ne morem spoznati, kako je napravljeno dno medišča in pa zgornji del panja, kjer se medišče nasadi. Prosim ustrezite mojej želji takoj. (F. R. v S.)

Odgovor: Dragi gospod! Vem, da se Vam mudi za načrt, po katerem nameravate napraviti nekaj panjev za letošnje roje, ki so že pred durmi, Toda ne zamerite, zdaj ob oživiljenju narave sedajni urednik nima časa, malavsati planov za panjove, kar bi v zabavo storil po zimi pri gorki peči, kadar najbolj mete, kajti če pogledate v 7. in 8. številko II. letnika „Čebelarja“, videli bode, koliko truda in zamude časa stanejo popis in slike panja, ne vštévši društvenih denarnih žrtev za klišeje. Tam je popisano prav dobro dunajski panj, a da bi ga mogel popolnoma pravilno napraviti tudi mizar srednje baže, raztegniti bi moral gospod Jurančič popis dunajskega panja vsaj za dvakrat toliko in pridejati k sedajnim sedmim slikam še nekaj novih. „Čebelar“ je nameraval že zdavnej priobčiti podoben popis tudi Gerstungovega panja, pa le čemu? Za denar, ki bi stali klišeji za podobe posameznih delov panja, bi se napravilo lahko več resničnih in ne naslikanih panjev, in če bi se ti razdelili, napravilo bi se več koristi, kot s popisom in slikami, po katerih bi se ne napravil najbrže prav noben panj. Vsaj ne moremo imeti ugodnejše prilike, priti v najkrajšem času do uzornega panja: želim dunajski stojak, se obrnem na gosp. Jurančiča v Andrence pri sv. Andražu v Slov. goricah, želim originalnega gerstungovca, pišem gosp. Žnideršiču v Il. Bistrico na Notranjskem ponj in pri gosp. Jož. Premeliču v Ljubljani,

Gradišče št. 4 dobim pravilno izdelan Drory-jev panj. Res je pa to, da vsi ti trije gospodje ne izdelujejo panjev zastonj, še precej dražji so ž njimi, kot dajemo za stare, že rabljene „originalne“ kranjske, zato pa so tudi — „drug par rokovice“. Po takem vzorcu dela potem lahko vsak količkaj spreten mizar, pa še kaj nauči se lahko zraven in panj je gotov, predno bi sicer kak posebni lalent sliko „pogruntal“, naposled pa bi mu še kaj družega ratalo, kot Rôpovemu očetu, ki so hoteli „namavati tico fêno“, pa so jim nehote ratalo — „hvače“. Če hočete imeti veselje in prave uspehe z gerstungovci, glejte strogo na eksaktnost mere, o čemer smo — menimo — že dovolj govorili v „Čebelarju“.

Čebelarski učni tečaji

na avstrijski čebelarski šoli na Dunaju.

Na avstrijski čebelarski šoli centralnega društva za čebelorejo v Avstriji, katera šola se je ustanovila povodom petdesetletnice vladanja cesarja Njega Veličanstva Franc Jožefa I., se bodo vršili v letu 1902. sledeči učni tečaji:

I. Glavni tečaj,

kateri ima namen vzgojiti čebelarske mojstre (Bienenzuchtmeister) in učitelje čebeloreje (Bienenzuchtslehrer); ta tečaj bo celodneven, se bo pričel v ponedeljek dne 2. junija t. l. ob 7. uri zjutraj in končal v nedeljo, dne 15. junija t. l.

Pouk bo obsegal vso teorijo in prakso iz čebelarske stroke. Kdor se hoče tega glavnega tečaja udeležiti, mora biti najmanj 20 let star in mora imeti že podlago o teoriji in praksi v čebelarstvu. Oni, ki imajo daljšo čebelarsko prakso, imajo pri vsprejemu prednost. Sprejelo se bo samo 15 do 20 udeležnikov.

Oglasila, s podatki o starosti, stanu in kraja prebivanja, naj se pošljejo najkasneje do 1. maja na društveno pisarno, Wien I. Schauflegasse Nr. 6, do 18. maja pa se bo prosilcem naznanilo so li vsprejeti ali ne.

Centralno društvo je že sedaj storilo korake za podpore nepremožnim; obrnilo se je do visokih deželnih zastopov za štipendije.

14. eventualno 15. junija bo preskušnja, katere se udeležijo razven udeležnikov tečaja lahko tudi drugi čebelarji. Spričevalo izkazuje sposobnost za čebelarskega mojstra ali za učitelja čebeloreje.

Pouk in preskušnja sta brezplačna.

Program in druga natančnejša obvestila se dobe od društvene pisarne.

II. Mali tečaj,

bo 18., 21., 25., 28. junija, 2., 5., 9. julija ter 17., 20. in 24. septembra t. l.

Ta razdeljeni tečaj vršil se bo v navedenih 10. dneh vedno popoldne od 4. do 1/2 8. ure in ima namen začetnike in nečebelarje vpeljati v popolno čebelorejo. Udeležniki dobe koncem tečaja obiskovalno spričevalo.

Obiskovalci tega tečaja morajo biti vsaj 18 let stari in lepega vedenja; oglasijo naj se najkasneje do 2. junija v društveni pisarni pismeno ali osebno.

Pouk je tudi v tem tečaju brezplačen.

Centralno društvo za čebelarstvo v Avstriji.

I z k a z.

V mesecu marcu t. l. so plačali udnino sledeči udje: Bogataj Jakob, čebelar, Podgora, p. Gorenjivas nad Škofjo Loko. — Bučar Anton, c. kr. poštni asistent v Ljubljani. — Bralno društvo v Čežanjevcih pri Ljutomeru. — Bulovec Janez, Radoljica. — Bulovec Janez, Smokuč p. Žirovnica. — Bitenc Janez, Kamnagorica št. 9, p. Št. Vid pri Ljubljani. — Ban Frančišek, faktor „Katoliške tiskarne“, Ljubljana. — Čadež Ignacij, Srednjavas, p. Poljane nad Škofjo Loko. — Habjančič Franc, posestnik na Bregu pri Ptuj. — Kmetijsko bralno društvo v Gorni Radgoni. — Kelich Jakob v Selah p. Borovlje. — Kantz I. I., tovarnar in posestnik, Ljubljana. — Kavčič Frančišek, Prešernove ulice 52, Ljubljana. — Krivc Janez, posestnik, Solčava. — Lovše Anton, Močila, p. Vače pri Litiji. — Laznik Martin, čebelar v Kovku, p. Dol pri Hrastniku. — Meglič Matevž, oskrbnik v Čreti, p. Hoče. — Pauletič Josip od Fran, veleposestnik, Miren pri Gorici. — Radelj Ivo, posestnik, Ponikve pri Trebnjem. — Strgar Janko, čebelar v Bitnjah št. 17. — Šorn Anton, kapelan pri Sv. Barbari v Kalu. — Štupar Frančišek, adjunkt „Kmetijske družbe“, Ljubljana. — Teran Peter, Podbrezje. — Žagar Janez, posestnik, Rudnik pri Ljubijani.

Listnica uredništva.

Gosp. F. G. v Št. I. (Štajersko): Naročite si vse štiri prejšnje letnike »Čebelarja« in notri bode te našli toliko čebelarstva vede, da si bode te na 21 stavljenih vprašanj sami lahko odgovorili, povrh pa pridobili še veliko, kar mora vedeti vsak umen čebelar, kar Vi zdaj še gotovo niste, ker vprašate nekaj tako samoobsebi umevnih stvari, ki jih mora vedeti vsak začetnik, nekaj vprašanj pa takih, na katera bi bilo treba odgovarjati s celimi polami, za kar pa zdaj-le v spomladi nikakor ne preostaja časa, kajti poleg pouka v šoli urediti prostoren vrt, pocepiti 1400 drevja, oskrbeti 43 panjev čebel ter pripraviti »Čebelarja«, to niso »mačkine solze«. Kadar dobi društvo vsaj kolikor toliko primerno plačanega urednika, potem bode te za 1 gld. udnine poleg lista zahtevali tudi od njega lahko kaj več, makari natančen odgovor na vseh 21 vprašanj, s citiranjem vseh autorjev, da se bode te z lahko vestjo mogli zanesti na njegove nasvete. Je že tako, za zdaj treba potrpeti z društvom, v katerem se je do zadnjega časa moralo kuhati vedno le z vodo, zato ker je prvi prešpoštovan blagajnik na društven račun preveč šampanjca popil. Tako je! Sicer pa brez zamere, in če ne bode te, kadar preberete prejšnje »Čebelarje« česa razumeli, se kar obrnite s primernim vprašanjem na »Čebelarja« in drage volje Vam bo ustregel, ker vemo, da bode te potem tako vprašali, da bo mogoče odgovoriti, kar zdaj res ni mogoče. Pa zdravi! — Gosp. Fr. A. v K.: Še bolj prav! — Gosp. A. Ž. v Il. B.: Kdaj naj se ajda pošlje? Bog blagoslovi Vaš čebelnjak! Ob prihodnji odborovi seji se menda vidimo pri Vas. Na svidenje!

Mih. Ambrožič v Mojstrani pri Dovjem kupuje čebele; kdor jih ima kaj na prodaj, naj mu naznani. Prodaja pa **umetno satovje** iz pravega čistega čebelnega voska in prazne navadne, že **rabljene panjove** po prav nizki ceni.

Udnina (1 gld.) in reklamacije naj se pošiljajo gospodu I. N. Babnik-u v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega čebelarja“ Frančišku Rojini, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik **Mihael Rožanec**. — Lastnik »Slovensko čebelarstvo«. Tisk Blasnika naslednikov v Ljubljani.